

2018/0349(NLE)

8.11.2018

AJÁNLÁSTERVEZET

az Európai Unió és a Marokkói Királyság közötti fenntartható halászati partnerségi megállapodásnak, végrehajtási jegyzőkönyvének és a megállapodást kísérő levélváltásnak a megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról
(COM(2018)0678 – C8-0000/2018 – 2018/0349(NLE))

Halászati Bizottság

Előadó: Alain Cadec

Az eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás (első olvasat)
- ***II Rendes jogalkotási eljárás (második olvasat)
- ***III Rendes jogalkotási eljárás (harmadik olvasat)

(Az eljárás típusa a jogszabálytervezetben javasolt jogalaptól függ.)

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE.....	5
INDOKOLÁS	6

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

az Európai Unió és a Marokkói Királyság közötti fenntartható halászati partnerségi megállapodásnak, végrehajtási jegyzőkönyvének és a megállapodást kísérő levélváltásnak a megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2018)0678 – C8-0000/2018 – 2018/0349(NLE))

(Egyetértés)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozatra irányuló javaslatra (COM(2018)0678),
 - tekintettel az Európai Unió és a Marokkói Királyság közötti fenntartható halászati partnerségi megállapodás, annak végrehajtási jegyzőkönyve és a megállapodást kísérő levélváltás tervezetére (00000/2018),
 - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 43. cikke (2) bekezdésével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdése a) pontjának v. alpontjával, valamint (7) bekezdésével összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C8-0000/2018),
 - tekintettel eljárási szabályzata 99. cikkének (1) és (4) bekezdésére és 108. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Halászati Bizottság ajánlására, valamint a Fejlesztési Bizottság és a Költségvetési Bizottság véleményére (A8-0000/2018),
1. egyetért a megállapodás megkötésével;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és a Marokkói Királyság kormányainak és parlamentjeinek.

INDOKOLÁS

Általános szempontok

Az Európai Unió és a Marokkói Királyság a kétoldalú kapcsolatok megerősítése és a halászati gazdálkodásról szóló párbeszéd kialakítása érdekében tárgyalásokat folytatott egy új fenntartható halászati partnerségi megállapodásról. Ez a megállapodás az egyrészről az Európai Közösségek és azok tagállamai, másrészről a Marokkói Királyság közötti társulás létrehozásáról szóló, 2000-ben hatályba lépett szélesebb körű euromediterrán megállapodás részét képezi. Az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: a Bíróság) a C-104/16. P. és C-266/16. sz. ügyekben úgy határozott, hogy a mezőgazdasági és halászati termékek tekintetében Nyugat-Szahara területét nem vonja a kölcsönös liberalizációról szóló megállapodás, valamint a fenntartható halászati partnerségi megállapodás hatálya alá.

Az EU és Marokkó közötti első halászati megállapodás 1995-ből származik. A felek azonban 1999-ben nem tudtak megállapodni a jegyzőkönyv megújításában. Ezért a jelenlegi halászati partnerség 2007. februári hatályba lépéséig nem volt semmilyen megállapodás.

A halászati partnerségi megállapodáshoz csatolt első jegyzőkönyv 2011. február 27-én lejárt, és 36,1 millió EUR összegű pénzügyi hozzájárulásról rendelkezett, amelyből 13,5 millió EUR-t a marokkói halászati politika támogatására különítettek el. A megállapodás és a jegyzőkönyv értelmében 11 uniós tagállam hajói kaptak marokkói halászati engedélyt.

A 2011. februárban megtárgyalt és 2011. decemberig ideiglenesen alkalmazott második jegyzőkönyvet az Európai Parlament nem hagyta jóvá. A harmadik jegyzőkönyvet 2014. júliusban kötötték meg, és 2018. július 14-én járt le. A Marokkóval kötött megállapodás vegyes megállapodás, amely különböző halfajokhoz biztosít hozzáférést. Ennek fejében az EU pénzügyi hozzájárulást nyújt, amely magában foglalja egyrészt az uniós hajóknak a partner felségvizeihez való hozzáférési jogait, valamint az ágazati támogatás finanszírozását.

A Bíróság ítélete

A Bíróság 2018. február 27-i ítéletével jóváhagyja a halászati megállapodás és annak jegyzőkönyvének 2014. július 15. és 2018. július 14. közötti alkalmazását. A Bíróság ugyanakkor megjegyzi, hogy:

a partnerségi megállapodás 11. cikkében szereplő „Marokkó területe” fogalmat ugyanúgy kell értelmezni, mint a társulási megállapodás 94. cikkében szereplő „Marokkói Királyság területe” fogalmat. Márpedig a Bíróság korábban rámutatott arra, hogy ez utóbbi fogalom alatt azon földrajzi terület értendő, amelyen a Marokkói Királyság a nemzetközi jog által a szuverén jogalanyok számára elismert jogkörök teljességét gyakorolja, kizárva minden más területet, így Nyugat-Szaharát (2016. december 21-i Tanács kontra Front Polisario ítélet, C-104/16 P, EU:C:2016:973, 95. és 132. pont). E körülmények között Nyugat-Szahara területe nem tartozik a partnerségi megállapodás 11. cikke értelmében vett „Marokkó területe” fogalom alá.

A Bíróság ezt követően rámutatott arra, hogy a halászati megállapodás a Marokkói Királyság „felségterülete vagy joghatósága alá tartozó vizekre” is alkalmazandó. Az ENSZ tengerjogi egyezményének megfelelően azok a vizek, amelyeken a parti állam a tengerjogi egyezmény értelmében szuverenitást vagy joghatóságot gyakorolhat, kizárólag a területével szomszédos, a parti tengerének vagy a kizárólagos gazdasági övezetének részét alkotó vizekre korlátozódik. A Bíróság úgy ítéli meg tehát, hogy tekintettel arra, hogy Nyugat-Szahara

területe nem képezi a Marokkói Királyság területének részét, ezért a Nyugat-Szaharával szomszédos vizek nem tartoznak a partnerségi megállapodásban szereplő marokkói halászati övezethez.

A Bíróság 104-16 P.sz. ítéletében kimondja, hogy két feltételt kell teljesíteni: kifejezetten meg kell említeni Nyugat-Szaharát és meg kell szerezni a lakosság hozzájárulását. Az Európai Unió Tanácsa ezt egy harmadik feltétellel egészítette ki, nevezetesen azzal, hogy a megállapodásnak a helyi lakosság javát kell szolgálnia.

A Marokkói Királysággal egy új megállapodásról és jegyzőkönyvről szóló tárgyalások folytatása

A Tanács felhatalmazást adott a Bizottságnak, hogy tárgyalásokat kezdjen Marokkóval a halászati partnerségi megállapodás módosítására. A tárgyalások célja az Európai Unió és a Marokkói Királyság közötti halászati partnerségi megállapodás módosítása és a megállapodáshoz csatolt jegyzőkönyv elfogadása, a közös halászati politikáról szóló 1380/2013/EU rendelettel és a közös halászati politika külpolitikai vetületéről szóló 2011. július 13-i bizottsági közleményről szóló, 2012. március 19-i tanácsi következtetésekkel összhangban (2018. március 21., COM(2018)151).

A megállapodás célja, hogy elősegítse a fenntartható és felelősségteljes halászatot, valamint hozzájáruljon a nemzetközi jog szigorú betartásához és egyúttal kölcsönös előnyöket nyújtson az Unió és Marokkó számára. Az új jegyzőkönyv hozzáférést biztosít a megállapodás és a jegyzőkönyv hatálya alá tartozó vizekhez, továbbá a nyugat-szaharai, önrendelkezéssel nem rendelkező területtel határos vizekhez, valamint biztosítja a szükséges engedélyeket az uniós flotta számára.

A Tanács felhatalmazásában foglalt utasításokat követve a Bizottság egy új halászati megállapodás elérése érdekében tárgyalásokat kezdett a marokkói hatóságokkal. Júliusban fenntartható halászati partnerségi megállapodást parafált az Európai Unió és a Marokkói Királyság.

Az új fenntartható halászati partnerségi megállapodás 1. cikke h) pontjában a Bizottság kifejezetten megemlíti, hogy a halászati övezetek „az Atlanti-óceán középső-keleti térségének az é. sz. 35° 47' 18" és az é. sz. 20° 46' 13" közötti szélességi körök között fekvő vizei, beleértve a Nyugat-Szaharával szomszédos vizeket is, amelyek az állománygazdálkodási területek teljes egészére kiterjednek.”

Az új megállapodásról folytatott tárgyalások során a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a földrajzi hatály – a Bíróság ítéletében szereplő következtetések sérelme nélkül – Nyugat-Szahara területére is kiterjeszthető, feltéve, hogy a következő három feltétel teljesül. Először is, a megállapodásnak kifejezetten rendelkeznie kell a Nyugat-Szahara területén való alkalmazásáról. Másodsor, meg kell szerezni az érintett lakosság hozzájárulását. Végül, a megállapodásnak a helyi lakosság javát kell szolgálnia. A halászati partnerségi megállapodás esetében ez utóbbi feltétel alapvető fontosságú, mivel az európai flotta fogásainak több mint 90%-át Nyugat-Szahara területével szomszédos vizeken ejtik.¹

Konzultáció az érintett lakossággal

Ennek érdekében az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) és az Európai Bizottság konzultációs

¹Lásd az Andalúzia atlanti-óceáni partvidékén folytatott halászatról szóló, a PECH bizottság által megrendelt tanulmányt.

folyamatot indított a nyugat-szaharai helyi lakossággal és az érdekelt felekkel. A tárgyalópartnerek többsége támogatta egy új halászati megállapodás létrejöttét és a jegyzőkönyv megújítását. Hangsúlyozták, hogy a partnerség a halászati ágazatban pozitív hatást fejt ki a helyi gazdasági tevékenységek fejlődésére.

Más partnerek – elsősorban az ENSZ által a nyugat-szaharai nép képviselőjének tekintett és a békefolyamatban részt vevő Front Polisario – nem kívántak részt venni a konzultációban. A Front Polisarióval folytatott technikai megbeszélések során kiderült, hogy a Front Polisario elvi okokból ellenzi a megállapodást.

A nyugat-szaharai halászati ágazat számára nyújtott előnyök

A halászati ágazat Laâyoune, Boujdour és Dakhla térségében összpontosul. Marokkói információk szerint az ágazat ezekben a városokban 141 halfeldolgozó üzemet foglal magában, amelyek közvetlenül vagy közvetve mintegy 90000 embert foglalkoztatnak. A halfeldolgozáshoz kapcsolódó tevékenységek becsült értéke mintegy 4,9 milliárd dirham (mintegy 450 millió EUR-t), amelyből az exporttevékenység 2,6 milliárd dirhamot (körülbelül 240 millió EUR-t) tesz ki (melynek 60%-a irányul az Unióba).

A területen a foglalkoztatás és az export szempontjából is a halászat és a halfeldolgozás a legfontosabb ágazat. A munkahelyek többségét azonban a halászati ágazat adja, mivel nincs a termékek értékének növelését lehetővé tevő elegendő feldolgozó létesítmény. Ezért a halászat Nyugat-Szaharában az egyik olyan ágazat, amelyben a növekedés és foglalkoztatás szempontjából nagy lehetőség rejlik.

Az Európai Unió Nyugat-Szaharában hozzájárult a halászati termékek feldolgozásának fejlesztéséhez. Az Unió és Marokkó közötti, az ágazati támogatással kapcsolatos halászati partnerségi megállapodás ágazati támogatáshoz csatolt jegyzőkönyvének rendelkezéseivel összhangban az Unió számos tevékenységet is finanszírozott, például a halfeldolgozó ágazat versenyképességének és foglalkoztatásának javítását szolgáló infrastruktúra és berendezések építését.

A megállapodás és a jegyzőkönyv főbb jellemzői

A Felek megállapodnak abban, hogy uniós hajók csak azt a többletmennyiséget foghatják ki, amelyet az ENSZ Tengerjogi Egyezménye 62. cikkének (2) és (3) bekezdése meghatároz, és amely a rendelkezésre álló és releváns tudományos szakvélemények alapján egyértelmű és átlátható módon került megállapításra. A Felek együttműködnek annak érdekében, hogy figyelemmel kísérjék a halászati övezet erőforrásainak állapotát. E célból egy közös tudományos ülést kell szervezni, amelyet évente egyszer, felváltva az Unióban és Marokkóban kell megtartani.

A Felek a tudományos ülés következtetései alapján és a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvéleményekre támaszkodva közös megállapodással intézkedéseket hoznak a halászati erőforrások fenntartható kezelésének biztosítására.

Időtartam

E megállapodás határozatlan időre jön létre, de a jegyzőkönyv a hatálybalépésétől vagy adott esetben az ideiglenes alkalmazásától számított négy évig alkalmazandó.

Halászati lehetőségek

- a) a „nyílt vizeken kerítőhálóval folytatott kisüzemi halászat északon” kategória esetében: 22 hajó, a továbbiakban: 1. kategória;
- b) a „fenékhorgosoros kisüzemi halászat északon” kategória esetében: 35 hajó, a továbbiakban: 2. kategória;
- c) a „horgosoros és horgászbotos kisüzemi halászat délen” kategória esetében: 10 hajó, a továbbiakban: 3. kategória;
- d) a „fenékvonóhálós és fenékhorgosoros halászat délen” kategória esetében: 16 hajó, a továbbiakban: 4. kategória;
- e) a „horgászbotos kisüzemi tonhalhalászat délen” kategória esetében: 27 hajó, a továbbiakban: 5. kategória;
- f) a „nyílt vízi vagy félig nyílt vízi vonóhálóval és erszényes kerítőhálóval folytatott, ipari célú nyílt vízi halászat” kategória esetében: az alábbi mennyiségeket kitevő éves kvóta:
 - i. 85 000 tonna az alkalmazás első évében, 18 hajó;
 - ii. 90 000 tonna az alkalmazás második évében, 18 hajó;
 - iii. 100 000 tonna az alkalmazás harmadik és negyedik évében, 18 hajó; a továbbiakban: 6. kategória.

Pénzügyi hozzájárulás

1. A jegyzőkönyv szerinti becsült éves összérték:

1.1. 48 100 000 EUR az alkalmazás első évében. A teljes összegben belül

a) a halászati megállapodás 12. cikke szerinti pénzügyi hozzájárulás 37 000 000 EUR, amely a következőképp oszlik meg:

i. 19 100 000 EUR az uniós hajóknak a halászati övezetbe való hozzáféréseért nyújtott, a halászati megállapodás 12. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett pénzügyi ellentételezés címén;

ii. 17 900 000 EUR a halászati megállapodás 12. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerinti ágazati támogatás címén;

b) 11 100 000 EUR, amely megfelel a hajótulajdonosok által fizetendő, a halászati megállapodás 12. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett becsült díjaknak.

1.2. 50 400 000 EUR az alkalmazás második évében. A teljes összegben belül

a) a halászati megállapodás 12. cikke szerinti pénzügyi hozzájárulás 38 800 000 EUR, amely a következőképp oszlik meg:

i. 20 000 000 EUR az uniós hajóknak a halászati övezetbe való hozzáféréseért nyújtott, a halászati megállapodás 12. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett pénzügyi ellentételezés címén;

ii. 18 800 000 EUR a halászati megállapodás 12. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerinti ágazati támogatás címén;

b) 11 600 000 EUR, amely megfelel a hajótulajdonosok által fizetendő, a halászati megállapodás 12. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett becsült díjaknak.

díjaknak.

1.3. 55 100 000 EUR az alkalmazás harmadik és negyedik évében. A teljes összegben belül

a) a halászati megállapodás 12. cikke szerinti pénzügyi hozzájárulás 42 400 000 EUR, amely a következőképp oszlik meg:

i. 21 900 000 EUR az uniós hajóknak a halászati övezethez való hozzáféréseért nyújtott, a halászati megállapodás 12. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett pénzügyi ellentételezés címén;

ii. 20 500 000 EUR a halászati megállapodás 12. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerinti ágazati támogatás címén;

b) 12 700 000 EUR, amely megfelel a hajótulajdonosok által fizetendő, a megállapodás 12. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett becsült díjaknak.